

Тем не менее исследований по этой теме недостаточно, не определена степень нарушения смысловой стороны чтения при различных формах дислексии, не разработаны методические рекомендации по коррекции нарушения данного компонента процесса чтения.

Заключение и выводы.

В статье был рассмотрен вопрос проблемы овладения смысловой стороной чтения младшими школьниками с дислексией. Мы проанализировали источники и выявили, что этим вопросом практически никто не занимался, а значит он остается актуальным, и в дальнейшем мы собираемся заняться его изучением.

Литература:

- 1 Иншакова, А.Г. Различные типы дислексии и их взаимосвязь с нарушениями речевого развития у младших школьников//Вестник Костромского государственного университета им. Н.А. Некрасова. – 2008. - №4.- С.190-196.
- 2 Корнев, А.Н. Нарушения чтения и письма у детей: учебно – методическое пособие. - СПб.:МиМ, 1997. - С.21,188.
- 3 Лалаева, Р.И. Нарушение чтения и пути их коррекции у младших школьников. – М.:Союз, 2002. – 224 с.

Научный руководитель: доцент, к.п.н., Мочалова Л.Н.

Статья отправлена: 31.10.2015

© Саранцева А.С.

ЦИТ: m215-138

УДК 39:395.3

ДЕЯКІ АСПЕКТИ ФОРМУВАННЯ ЕВРОПЕЙСЬКОГО ЕТИКЕТУ В ЕПОХУ СЕРЕДНЬОВІЧЧЯ

Кубрак О.В.

*Сумський національний аграрний університет
Суми, Г. Кондрат'єва, 160, 40000*

SOME ASPECTS OF THE FORMATION OF EUROPEAN ETIQUETTE IN THE MIDDLE AGES

*Sumy National Agrarian University
Sumy, G. Kondrat'yeva, 160, 40000*

Аннотація. У статті дається характеристика формування европейського етикету у добу Середніх віків як важливої складової життя нобілітету (вищих верств суспільства.) Генеза етикетних норм у добу Середньовіччя поклала основу у подальшому розвитку суспільних відносин між представниками панівних прошарків, які формували новітній клас у розвитку європейського буття – буржуза.

Ключові слова: етикет, лицар, куртуазність, «борг честі», «кулачне право», церемонімейстер, трувери, трубадури.

Abstract. The article describes the formation of European etiquette day Middle

Ages as an important part of life nobility (higher strata of society.) Genesis etiquette norms in the Middle Ages laid the foundation for further development of social relations between the ruling strata, which formed the new class in the development of European life - bourgeois.

Key words: etiquette, Knight, kurtuaznist, "debt of honor", "club law" tseremonimeyster, trouvère, troubadours.

Одним з найбільш хвилюючих моментів історії середньовічного лицарства залишається міфологізована "лицарське" ставлення до жінки як до "Прекрасної Дами". Любовне служіння, культ дами були свого роду релігією лицарства. Любові надавалося виняткове значення. Вона повинна була благороджувати лицаря, надихати його на подвиги. Щоб завоювати прихильність своєї коханої, лицар мав демонструвати самозречення, віданість, самовідданість у служінні. Він повинен був вміти володіти собою, приборкувати свої пориви. Такий тип любовних відносин до Прекрасної Дами отримав назву "куртуазної любові" (від старофранц. Court - "двір") - вишукано ввічливої, витонченої, люб'язно-галантної. У реальному ж середньовічному житті все виглядало аж ніяк не настільки райдужним.

Турбота і зітхання про Даму, що сидить десь на балконі під час поєдинків лицарів, були скоріше винятком, ніж правилом життя. А взагалі-то мова йшла про любов аж ніяк не платонічну, і, найчастіше, з чужою дружиною. Що стосується звабленої "Прекрасної Дами", то романтичне захоплення закінчувалося іноді дуже сумно: спаленням на вогнищі. У середньовічній Франції, яка прославилася куртуазним служінням благородної дамі, де заради погляду і жесту красуні билися на турнірах, де любов і поклоніння оспівувалися трубадурами і труверами, чоловік міг піддати лише тільки запідозрену в невірності дружину покаранню батогом, міг занурити її у воду в клітці, міг заслати її в монастир.

У період зміцнення абсолютної монархії, коли замість сотень маленьких князівств на території Європи починають виникати і мужніти великі держави, змінюється і побут придворного життя. Це вже не "лицарські пиятики" часів короля Артура з їх грубуватою простотою і невибагливістю. Це вже строго канонізована, пишна, манірна церемонність.

У цей час з'являються різні посібники з етикету, який стає настільки складним, що при дворах з'являються спеціальні люди, які знають всі його тонкощі і стежать за їх безумовним виконанням - церемоніймайстери.

У свою чергу читання куртуазної літератури і проектування її сюжетів на буденну поведінку людей поступово втягнули у сферу гри незаміжніх дівчат - з кінця XII ст. у Франції куртуазні звичаї стають частиною ритуалу, що передує вступу в шлюб. У гру включалися і одружені чоловіки. Вони тепер також могли вибирати собі серед жінок "друга", якому служили, як молоді лицарі. Всі лицарське суспільство цілком стало куртуазним. Куртуазні звичаї перетворилися в норму, і те, що поети колись оспівували як небезпечний і майже недосяжний подвиг, стало тепер звичайною вимогою хорошого тону.

У цей історичний період доблесть і чеснота полягали не в тому, щоб бути людиною моральною, гармонійною, по-своєму унікальною і несхорою на

інших, але, навпаки, в тому, щоб відповідати жорстким зразкам, стандартам, авторитетам.

Однією з особливостей даного етапу розвитку культури, що спричинило за собою значні зміни в нормах поведінки людей, стало те, що ця культура припускала не просто хорошу матеріальну основу життя панівного стану, але багатство і розкіш як умови життя двору. Це життя було орієнтоване на бенкети і розваги й об'єктивно вимагала зміни системи норм, що регламентують звичаї двору.

Епоха Відродження залишила нам цікавий трактат Л.Б. Альберті "Про сім'ю", написаний у формі бесіди між батьком і п'ятьма його синами. Сім'я, на думку Альберті, повинна бути великою, всі покоління повинні бути разом. У родині панують патріархальні відносини і тому незаперечний авторитет батька, а також влада і право старших. Альберті перераховує основні моральні заповіді, що зберігають сім'ю: працьовитість, справедливість, миролюбність, самовладання, скромність. Ще один важливий момент виділяє автор, що нехай витрати будуть рівними доходам або менше доходів. Головної жіночої чеснотою (після невинності до моменту шлюбної ночі) Альберті вважає вміння вести домашнє господарство (не розраховуючи на допомогу чоловіка) і ... мовчати, слухаючи його повчання і настанови [1]. Тож як поведінка в сімейному побуті простолюдинів, так і поведінка феодального двору в цей час не надають можливості вільного виявлення своїх бажань та емоцій.

Поза сумнівом, багато правил поведінки, видозмінюючись, пристосовуючись щораз до виникаючих умов, продовжували своє життя. У середні століття народився новий соціальний інститут людей, залежних від могутньої особи. Лицарі, придворні художники, дипломати мали свій соціальний статус і свої суворі норми і правила поведінки. Придворний етикет цікавий, в тому числі, й тому, що сформовані тоді норми і правила галантної поведінки багато в чому збереглися і лежать в основі сучасного етикету.

Двір вимагав насамперед особливих особистісних зразків, так як професійні заняття людини повинні були бути непомітні, не на виду. Не слід було виявляти особливих зусиль для їх виконання - все легко, невимушено, між іншим. Єдиним гідним заняттям для придворного раннього середньовіччя вважалося заняття лицаря, але в той же час лицар повинен був добре вміти робити все, за що не візьметься. При дворі людина оцінювалася по тому, що вона вносила в придворну культуру з її орієнтацією на бенкети і розваги. Турніри, змагання, полювання заповнювали ранкові години, а ввечері давалися маскаради та бали. Головним стимулом було бажання близнути, виділитися, прагнення до помпезності.

Існувало тільки одне правило, яке не можна було порушувати дворянину - клятву честі (хоча при відступі від цієї клятви честь могла бути відновлена дуеллю). Був тільки один борг, який вимагав обов'язкової оплати - борг картковий, званий боргом честі; інші борги можна було зовсім не платити - лицарська честь від цього абсолютно не страждала. При цьому почуття честі було настільки загостреним, що порушення етикету вважалося смертельною образою. Правда, зачеплену честь можна було досить легко відновити. Для

цього кодекс лицарської честі передбачав кілька варіантів дій, описаних у книзі А. Шопенгауера "Афоризми життєвої мудрості" [2].

По-перше, публічно завдану образу могло бути публічно взяти назад. Можна було вибачитися, після чого образа вважалася якби не нанесеною і честь дворяніна не страждала (незалежно від того, наскільки щирими були вибачення).

По-друге, найнадійнішим і радикальним засобом була дуель. З її допомогою можна було скоро і цілком відновити ображену честь. Якщо ображений не належав до стану, що сповідає кодекс лицарської честі, то при образі словом, а тим паче дією доводилося вдаватися до серйозної операції: вбити його тут же на місці, якщо є при собі зброя, або не пізніше, ніж через годину - і честь врятована.

По-третє, якщо дуель з якихось причин була скрутна або небажана для ображеного, то для нього є ще один вихід: якщо образник був з ним грубий, то треба вчинити по відношенню до нього ще грубіше: якщо при цьому лайки недостатньо - можна побити його; для порятунку честі в таких випадках існує ряд рецептів: ляпас зцілюється ударом палиці, цей останній - батогом; для лікування ударів батогом рекомендувався як відмінний випробуваний засіб - плювок в обличчя.

Таким чином, основним принципом всього кодексу лицарської честі, був принцип "кулачного права" ("правий той, хто грубіше, сильніше"). Почасти, мабуть цими суровими законами честі пояснюється те наполегливе прагнення знаті слідувати формальностям етикету, букви етикету буквально завжди і у всьому, що нерідко перетворювалося на своєрідне змагання в чемності: деколи по четверті години тривали сперечання про те, кому у тому чи іншому випадку повинно бути надано першість. І чим довше при цьому відмовлялися від пріоритету учасники цієї сцени, тим більше задоволення отримували присутні. Відповіддю на ці соціальні потреби і з'явився етикет, організуючий поведінку придворних таким чином, щоб возвеличити царючу особу і затвердити придворну ієрархію. Саме поняття "етикет" позначало строго встановлений порядок і форми обходження при дворі монарха. Вперше це слово було використано в цьому значенні на одному з пишних і вишуканих прийомів у короля Людовика XIV, де гостям були запропоновані картки з переліком правил поведінки. Призначення етикету обмежувалося вузьким колом людей, що належали до вищого стану суспільства, і за межі цього стану не виходило.

Етикет пронизував усі сфери життя вищого стану, буквально до дрібниць регламентуючи життя двору. Члени сім'ї монарха повинні були в певну годину вставати. Точно вказувалося, хто зобов'язаний бути присутнім при одяганні монарха, хто повинен тримати і подавати одяг, предмети туалету і т.д. Етикет носив характер закону і мав дуже сильний вплив на вище суспільство. Порушення норм етикету розглядалося як злочин. Придворна честь - це вираження інтересу до власного образу в очах оточуючих (а не внутрішня потреба). І людина повинна говорити правду тільки тому, що людина, що звикла говорити правду, здається сміливою і вільною, і бути ввічливою не тому, що не може інакше, а тому, що ввічливість свідчить, що вона не низького

звання.

Література:

1. Альберти Л. Б. Книги о семье [Электронный ресурс] / Л. Б. Альберти. – Режим доступа: http://bookz.ru/authors/leon-battista-al_berti/knigi-o-_197/l-knigi-o-_197.html
2. Шопенгауэр А. Избранные произведения / А. Шопенгауэр - М., Просвещение, 1992. – 480 с.

Стаття відправлена: 03.11.2015 р.
© О.В. Кубрак

ЦИТ: м215-166

УДК 376.016-056.36:91

Одинченко Л.К., Конюшенко І.А.

**ДО ПИТАННЯ ОРГАНІЗАЦІЇ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ УЧНІВ З
ВАДАМИ РОЗУМОВОГО РОЗВИТКУ У ПРОЦЕСІ ВИВЧЕННЯ
ГЕОГРАФІЇ**

ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет»
Слов'янськ, Г. Батюка 19, 84116

Odynchenko L.K., Konyushenko I.A.

**BASIC DIRECTIONS OF ORGANIZATION OF INDEPENDENT WORK
OF PUPILS SUFFERING FROM THE DEFECTS IN THEIR MENTAL
DEVELOPMENT IN THE PROCESS OF STUDYING OF GEOGRAPHY**

*State Higher Educational Establishment "Donbassky state pedagogic university",
Slov'yans'k, G. Batyuka 19, 84116*

Анотація. В статті з'ясовано значення самостійної роботи учнів у процесі вивчення географії в спеціальних навчальних закладах освіти для розумово відсталих дітей. На основі аналізу наукових джерел і вивчення досвіду роботи вчителів-практиків визначені вимоги до організації самостійних робіт учнів на уроках географії.

Ключові слова: самостійна робота, урок географії, учні з вадами розумового розвитку, спеціальна школа.

Abstract. In the article revealed the value of independent work of pupils in the study of geography in the special education schools for intellectually backward children. On the basis of analysis of scientific sources and study the experience of practical teachers-workers requirements are certain to organization of independent works of pupils at lessons of geography.

Key words: independent work, lesson of geography, pupils suffering from the defects in their mental development, special school.

Вступ. Проблема міцності засвоєння знань і розвитку самостійного мислення учнів з інтелектуальними вадами займає важливе місце в спеціальній методиці географії. Тому організація самостійної пізнавальної діяльності учнів є невід'ємним елементом процесу навчання географії в спеціальній загальноосвітній школі. Під час вивчення шкільного курсу географії учні